

Olsztyn, dnia 3 grudnia 2015 r.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
Marian Podziewski
FK-V.431.28.2015**

**Szanowny Pan
Piotr Grzymowicz
Prezydent Olsztyna**

**Plac Jana Pawła II 1
10-101 Olsztyn**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie jednostki kontrolowanej, tj. Urzędzie Miasta w Olsztynie, Plac Jana Pawła II 1, 10-101 Olsztyn.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pan Piotr Władysław Grzymowicz – Prezydent Miasta, wybrany na to stanowisko w dniu 5 grudnia 2010 r., oraz ponownie wybrany w dniu 30 listopada 2014 r.,
- Pan Bogusław Szwedowicz – Pierwszy Zastępca Prezydenta Miasta, powołany na to stanowisko w dniu 14 grudnia 2010 r., z dniem 2 lutego 2015 r. powołany na Trzeciego Zastępcę Prezydenta Miasta Olsztyn,
- Pani Halina Zaborowska-Boruch – Drugi Zastępca Prezydenta Miasta wskazana na to stanowisko z dniem 13 grudnia 2010 r.,
- Pani Małgorzata Bogdanowicz-Bartnikowska – Trzeci Zastępca Prezydenta Miasta, powołana na to stanowisko z dniem 14 grudnia 2010 r., odwołana ze stanowiska z dniem 30 stycznia 2015 r.,
- Pan Jarosław Słoma – Pierwszy Zastępca Prezydenta Miasta, powołany na to stanowisko z dniem 2 lutego 2015 r.,
- Pani Hanna Mikulska - Bojarska – Sekretarz, zgodnie z umową o pracę od dnia 1 grudnia 2009 r., od dnia 1 grudnia 2014 r. przeniesiona za Jej zgodą, na stanowisko Dyrektora Wydziału Organizacji i Kadr,
- Pan Mirosław Pampuch – Sekretarz, zgodnie z umową o pracę od dnia 14 stycznia 2015 r.,
- Pani Wiesława Nowotczyńska – Skarbnik, powołana na to stanowisko z dniem 28 kwietnia 1999 r.

Kontrola została przeprowadzona przez pracownika Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie - Agnieszkę Kotlińską starszego inspektora wojewódzkiego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli Nr FK-VI.0030.1004.2015 z dnia 23 września 2015 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Termin kontroli: od 1 października do 4 listopada 2015 r.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: prawidłowość wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa oraz wykonanie dochodów budżetu państwa,
- okres objęty kontrolą: 2014 rok.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej na str. 3 pod pozycją nr 11.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), w związku z art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.).

[Akta kontroli: II. 1-22, XI.1-2]

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się

pozytywnie

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

I. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego i jego zmian oraz sprawozdawczości budżetowej

1. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 11/2014 z dnia 20 lutego 2014 r. ustalił dla Miasta Olsztyn plan dotacji udzielonych z budżetu państwa na 2014 r. w wysokości **40 294 516,00 zł**. Ww. plan został zmieniony 55 decyzjami Wojewody na łączną kwotę 31 738 424,43 zł (w tym: zwiększenia – 27 342 612,09 zł oraz zmniejszenia – 4 395 812,34 zł).

2. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosła **63 241 315,75 zł**. Miasto otrzymało z budżetu państwa w 2014 r. dotacje w łącznej wysokości **63 318 493,09 zł**, z czego wykorzystало **63 075 042,96 zł**.

Ponadto, decyzją Wojewody Nr FK 361/2014 z dnia 15 grudnia 2014 r. dokonano blokady wydatków w łącznej wysokości **12 052,00 zł**.

Kwota dotacji niewykorzystanych (udzielonych na realizację zadań zleconych i własnych) w łącznej wysokości **243 450,13 zł**, została zwrócona na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Największe niewykorzystanie dotacji w stosunku do kwot planowanych dotyczyło rozdziału 85415 § 2040 – kwota 65 954,75 zł, oraz 85415 § 2030 - 44 271,36 zł. Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem przez Pana Mariusza Badura – Dyrektora Wydziału Edukacji przyczyna powyższego wynikała z faktu, iż ubiegający się o stypendium przedstawiali finalnie faktury na mniejsze kwoty, niż były przyznane w decyzjach lub w ogóle nie dokonali rozliczenia przyznanych stypendiów. Natomiast, zwrot dotacji w § 2040 wynikał z faktu, iż świadczeniobiorcy nie przedstawiali dokumentów do pełnego rozliczenia przyznanego dofinansowania, bądź rezygnacji z przyznanej formy pomocy bez podania powodu.

3. W trakcie kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia kwot dotacji udzielonych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego do budżetu Miasta i ustalono naruszenie stanu prawnego polegające na niedokonaniu korekty planu dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego o kwotę 182,00 zł (decyzja Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr FK 242/2014 z 24 października 2014 r., dotycząca zmniejszenia kwoty dotacji w dziale 852 rozdział 85295 § 2010, przeznaczonej na realizację zadań, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. Środki pochodziły z poz. 25 rezerw celowych budżetu państwa na 2014 r.).

Zgodnie z wyjaśnieniem Pani Teresy Zając – Dyrektor Wydziału Budżetu Urzędu Miasta Olsztyna przyczyną nie wprowadzenia do budżetu zmiany planu dotacji, było niedopełnienie obowiązków służbowych pracownika sporządzającego projekty zarządzeń Prezydenta Olsztyna w sprawie zmian w budżecie Miasta Olsztyna na 2014 rok o kwoty dotacji celowych w IV kwartale 2014 r.

Naruszono w tym zakresie przepisy art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w myśl których przyznane dotacje oraz ich zmiany winny być ujmowane:

- w planie dochodów w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej,
- w planie wydatków z uwzględnieniem ich przeznaczenia w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej.

Niedokonanie korekty planu dochodów i wydatków, mogło skutkować przekroczeniem kwot wydatków ustalonych w planie finansowym jednostki.

Osoba odpowiedzialna – Pani Anna Zimińska – Podinspektor ds. planowania w Wydziale Budżetu.

[Akta kontroli: III.1-14, 116, 118-119, 122-123, XI.3, 5]

4. Prawidłowość i rzetelność sprawozdań budżetowych, tj.:

- Rb-27ZZ zbiorczego za okres od początku roku do końca IV kwartału 2014 r.,
 - Rb-50 zbiorczego o wydatkach od początku roku do końca IV kwartału 2014 r.,
 - Rb-50 jednostkowego o dotacjach od początku roku do końca IV kwartału 2014 r.,
- składanych przez Miasto do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie sprawdzono na podstawie porównania danych zawartych w sprawozdaniach budżetowych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Miasta oraz ze sprawozdań jednostkowych składanych przez jednostki podległe, tj. Urząd Miasta w Olsztynie, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie oraz Szkoły Podstawowe w Olsztynie.

W wyniku kontroli stwierdzono, że:

- dane wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27ZZ sporządzonym przez Urząd Miasta były zgodne z ewidencją księgową,
- dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27ZZ były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowym sprawozdaniu sporządzonym przez Urząd Miasta,
- dane wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach, sporządzonym przez Urząd Miasta były zgodne z ewidencją księgową,
- dane wykazane w jednostkowym sprawozdaniu Rb-50 o dotacjach były zgodne z ewidencją księgową Miasta,
- dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-50 o wydatkach były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowych sprawozdaniach sporządzonych przez ww. jednostki podległe,
- ww. sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwałe, zawierały podpisy Prezydenta Miasta, Skarbnika (sprawozdania zbiorcze), Głównego Księgowego oraz Kierownika jednostki organizacyjnej (sprawozdania jednostkowe).

5. Ponadto, w toku kontroli sprawdzono terminowość przekazywania ww. sprawozdań budżetowych do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie i ustalono, że przekazywane były z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 119).

[Akta kontroli: III. 15-113, XI. 3-5]

6. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze, pomimo stwierdzenia ww. odstępstw od stanu pożądanego, ocenia się **pozytywnie**.

II. W zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań bieżących, na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami - § 2010 i § 6310.

1. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosła **35 388 519,75 zł**. Miasto otrzymało z budżetu państwa w 2014 r. dotacje w łącznej wysokości **35 464 952,09 zł**, z czego wykorzystało **35 341 509,37 zł**, co stanowiło 99,65% otrzymanej dotacji.

Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:

➤ ustawy budżetowej – **30 730 595,00 zł**, w tym:

- rozdział 75011 – 2 078 762,00 zł,
- rozdział 85195 – 6 000,00 zł,
- rozdział 85203 – 904 960,00 zł,
- rozdział 85212 – 26 968 454,00 zł,
- rozdział 85213 – 146 522,00 zł,
- rozdział 85228 – 600 897,00 zł,
- rozdział 85295 – 25 000,00 zł.

➤ rezerw celowych – **4 657 924,75 zł**, w tym:

- rozdział 01095 – 22 975,54 zł,
- rozdział 80101 – 172 882,71 zł,

- rozdział 85203 – 20 000,00 zł,
- rozdział 85212 – 3 435 484,00 zł,
- rozdział 85215 – 55 545,50 zł,
- rozdział 85219 – 12 400,00 zł,
- rozdział 85228 – 23 103,00 zł,
- rozdział 85231 – 18 800,00 zł,
- rozdział 85295 – 896 734,00 zł.

2. Dotacja otrzymana w rozdziale 75011 w kwocie 2 078 762,00 zł została przeznaczona na dofinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi 44 pracowników (43,1 etatu) wykonujących zadania z zakresu administracji rządowej, zatrudnionych w następujących komórkach Urzędu:

- Biuro Obsługi Klienta – 33 osoby (32,1 etatu), na stanowiskach: Dyrektor (1 osoba), Zastępca Dyrektora (1 osoba), Kierownik referatu (2 osoby), Główny specjalista – (2 osoby), Inspektor – (15 osób), Podinspektorzy (12 osób),
- Urząd Stanu Cywilnego – 10 osób (10 etatów), na stanowiskach: Kierownik, Zastępca Kierownika, Inspektorzy (5 osób), Podinspektorzy (3 osoby),
- Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności – 1 osoba (1 etat).

Łączny koszt realizacji zadania w rozdziale 75011 wynosił 2 894 101,80 zł, w tym:

- środki budżetu państwa – 2 078 762,00 zł (71,83 % całości zadania),
- środki własne Gminy – 815 339,80 zł (28,17% całości zadania).

W Urzędzie Miasta ustalany jest odrębnie na każdy rok klucz podziałowy wydatków dotyczący planu funduszu płac i pochodnych dla rozdziału 75011.

W wyniku analizy prawidłowości przyznania wynagrodzeń w 2014 r. dokonanych na podstawie umów o pracę, zakresów czynności i list płac pracowników Urzędu Miasta opłacanych w ramach otrzymanej dotacji w rozdziale 75011 ustalono, że wartości poszczególnych składników płac były zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

3. Na podstawie dokumentacji źródłowej, tj.: dowodów księgowych objętych założoną do kontroli próbą oraz zestawień sporządzanych w toku kontroli przez pracowników jednostki kontrolowanej i sprawozdań z rozliczenia poszczególnych dotacji składanych do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust 4 ustawy o finansach publicznych wykorzystanie dotacji nastąpiło przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacje były udzielone.

4. Dowody księgowe na podstawie których realizowano wydatki:

- zawierały wszystkie niezbędne elementy wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U z 2013 r., poz. 330 ze zm.),
- zawierały klasyfikację budżetową poniesionych wydatków, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38, poz. 207 ze zm.),
- zawierały adnotację o wydatku strukturalnym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych (Dz. U. Nr 44, poz. 255),

- zostały prawidłowo zadekretowane (odpowiednie konto zespołu 4 w korespondencji z kontem zespołu 2), tj. zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289),
- zawierały adnotację dotyczącą stosowania procedur zamówień publicznych lub o przesłankach skutkujących brakiem stosowania ustawy, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.),
- zawierały pieczętki wpływu dokumentu do jednostki stosownie do przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz.U. Nr 14, poz. 67),
- w przypadku zakupu wyposażenia wskazywano osobę, której powierzono nad nim pieczęć oraz wpisywano do księgi inwentarzowej,
- posiadały adnotację o dokonaniu wydatku względnie jego części z dotacji budżetu państwa,
- zatwierdzone były do zapłaty przez Kierownika jednostki i Skarbnika (Głównego księgowego jednostki),

[Akta kontroli: IV. 1-106, XI. 6-18]

5. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań zleconych dotyczyły:

a) odnośnie wydatków związanych z akcyzą:

- wykazania w okresowym sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej za okres od 1 do 30 kwietnia 2014 r., w wierszu 1 *Liczba złożonych wniosków o zwrot podatku akcyzowego* – 12 szt., gdy faktycznie przyjęto 14 szt.

Z pisemnego wyjaśnienia Pani Doroty Lewkowicz – Dyrektor Wydziału Podatków i Opłat – osoby odpowiedzialnej, pomyłka powstała w sporządzonym sprawozdaniu była efektem błędu maszynowego. Sprawozdanie roczne zawierało prawidłową ilość złożonych wniosków przez producentów rolnych.

Powyższe było sprzeczne z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (§ 7 pkt. 2 Załącznik nr 2)

Nieprawidłowe podanie danych skutkowało wprowadzeniem w błąd odbiorcy przedmiotowego sprawozdania co do liczby złożonych wniosków w danym okresie sprawozdawczym.

b) odnośnie wydatków realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie:

- nieprawidłowym zakwalifikowaniu wydatków poniesionych w rozdziale 85203, tj.:
 - koszt zakupu wyposażenia apteczki w Środowiskowym Domu Samopomocy „Wyspa”, zrealizowany na podstawie FV VAT nr 439/2014 z dnia 26 marca 2014 r. na łączną kwotę 299,10 zł, zaklasyfikowany został w § 4230 Zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych, zamiast w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia,

– koszt zakupu książek na potrzeby doskonalenia warsztatu terapeutycznego w Środowiskowym Domu Samopomocy Dworek, zrealizowany na podstawie rachunku nr 29/2014 z dnia 26 lutego 2014 r. na łączną kwotę 148,00 zł, zaklasyfikowany został w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia, zamiast w § 4240 Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek.

Z pisemnego wyjaśnienia Pani Elżbiety Skaskiewicz – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie – osoby odpowiedzialnej – przyczyną nieprawidłowej klasyfikacji wydatków była niewłaściwa interpretacja obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Nieprawidłowe klasyfikowanie wydatków było sprzeczne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Skutkowało to naruszeniem jednolitych zasad w zakresie planowania, wykonania i ewidencjonowania wydatków, obowiązujących wszystkie jednostki sektora finansów publicznych.

[Akta kontroli: III.117-118, 120-121, IV. 107-110, VII. 1-6, XI. 18-19, 32]

6. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze, pomimo stwierdzonych ww. odstępstw od stanu pożądanego, ocenia się **pozytywnie**.

III. W zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na zadania bieżące realizowane przez gminę na podstawie porozumień z organami administracji rządowej - § 2020.

1. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosła **20 500,00 zł**. Miasto otrzymało z budżetu państwa w 2014 r. dotacje w łącznej wysokości **20 500,00 zł**, które wykorzystano w kwocie 18 000,00 zł, tj. w 87,80%.

Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:

- ustawy budżetowej – **20 500,00 zł**, w tym:
- rozdział 71035 – 18 000,00 zł,
- rozdział 92120 – 2 500,00 zł.

2. Na podstawie analizy wszystkich dowodów księgowych dokumentujących poniesione wydatki oraz sprawozdań z realizacji zadania złożonych przez Urząd Miasta do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, ustalono, że dotację w rozdziale 71035 wydatkowano, zgodnie z zawartymi z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim porozumieniami, tj. na utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych znajdujących się na terenie Miasta przy ul. Szarych Szeregów, ofiar Terroru Hitlerowskiego przy ul. Baczewskiego, I wojny światowej przy Al. Wojska Polskiego.

Natomiast, w zakresie realizacji dotacji w rozdziale 92120, w dniu 28 stycznia 2014 r. zawarte zostało Porozumienie rozwiązujące Porozumienie z dnia 27 stycznia 2009 r. w sprawie powierzenia Gminie Olsztyn spraw z zakresu właściwości Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W związku z powyższym zadania w tym zakresie nie były realizowane, a otrzymana dotacja w wysokości 2 500,00 zł została zwrócona do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w dniu 16 grudnia 2014 r.

3. W zakresie sporządzania dokumentacji księgowej (dowodów księgowych) nieprawidłowości nie stwierdzono.

[Akta kontroli: V. 1-15, XI. 19-21]

4. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze ocenia się **pozytywnie**.

IV. W zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin), inwestycji i zakupów inwestycyjnych własnych gmin oraz na realizację zadań bieżących z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanej w całości przez budżet państwa w ramach programów rządowych - § 2030 , § 2040 i § 6330.

1. Wielkość planu dotacji udzielonych z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosła **27 831 809,00 zł**. Miasto otrzymało z budżetu państwa w 2014 r. dotacje w łącznej wysokości **27 832 554,00 zł**, z czego wykorzystało **27 715 046,59 zł**, co stanowiło 99,58% otrzymanej dotacji.

Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:

➤ ustawy budżetowej – **9 075 348,00 zł**, w tym:

- rozdział 85203 – 6 000,00 zł,
- rozdział 85213 – 395 781,00 zł,
- rozdział 85214 – 2 643 437,00 zł,
- rozdział 85216 – 2 065 825,00 zł,
- rozdział 85219 – 2 485 905,00 zł,
- rozdział 85295 – 1 478 400,00 zł,

➤ rezerw celowych – **18 756 461,00 zł**, w tym:

- rozdział 80101 – 127 700,00 zł,
- rozdział 80104 – 8 000 385,00 zł,
- rozdział 85206 – 80 373,00 zł,
- rozdział 85213 – 156 219,00 zł,
- rozdział 85214 – 3 556 563,00 zł,
- rozdział 85216 – 3 664 175,00 zł,
- rozdział 85295 – 1 282 007,00 zł,
- rozdział 85305 – 153 133,00 zł,
- rozdział 85415 – 1 735 906,00 zł.

2. Miasto Olsztyn zapewniło wkład własny wynikający z przepisów art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którymi kwota dotacji na dofinansowanie zadań własnych bieżących i inwestycyjnych nie może stanowić więcej niż 80% kosztów realizacji zadania, chyba że odrębne ustawy stanowią inaczej, w następujących rozdziałach:

- 80104 Przedszkola,
- 85219 Ośrodki pomocy społecznej,
- 85305 Żłobki,
- 85415 Pomoc materialna dla uczniów.

Wkład własny nie był wymagany w poniższych rozdziałach:

- 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne, opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej,
- 85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe,
- 85216 Zasiłki stałe,

na podstawie odrębnych przepisów ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1027 ze zm.).

Ponadto ustalono, że w rozdziałach:

- 80101 został zachowany wkład własny wynikający z § 2 zawartej umowy z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim na realizację programu „Radosna szkoła”
- 85295 został zachowany wkład własny wynikający z § 2 ust. 3 umowy zawartej z Wojewodą Warmińsko-Mazurskim na realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

3. Na podstawie zestawień sporządzanych w toku kontroli przez pracowników jednostki kontrolowanej i sprawozdań z rozliczenia poszczególnych dotacji składanych do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie stwierdzono, że zgodnie z art. 168 ust 4 ustawy o finansach publicznych wykorzystanie dotacji nastąpiło przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacje były udzielone.

4. W zakresie sporządzania dokumentacji księgowej (dowodów księgowych) nieprawidłowości nie stwierdzono.

[Akta kontroli: VI. 1-77, VIII. 1-64, XI.21-30, 32-34]

5. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań własnych dotyczyły nieprawidłowego zakwalifikowania wydatków poniesionych w rozdziale 85305, tj.: koszt zakupu wyposażenia apteczki podręcznej w Żłobku nr 3, zrealizowany na podstawie FV VAT nr 4256/2014 z dnia 15 grudnia 2014 r. na łączną kwotę 200,00 zł, zaklasyfikowany został w § 4230 Zakup leków, wyrobów medycznych i produktów biobójczych, zamiast w § 4210 Zakup materiałów i wyposażenia,

Z pisemnego wyjaśnienia Pani Grażyny Iwanickiej – Głównego Księgowego Zespołu Żłobków Miejskich – osoby odpowiedzialnej – wynika, że przyczyną nieprawidłowej klasyfikacji wydatków była niewłaściwa interpretacja obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Nieprawidłowe klasyfikowanie wydatków było sprzeczne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Skutkowało to naruszeniem jednolitych zasad w zakresie planowania, wykonania i ewidencjonowania wydatków, obowiązujących wszystkie jednostki sektora finansów publicznych.

[Akta kontroli: III. 116, 119, VI.78-80, XI.30-31]

6. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze, pomimo stwierdzonych ww. odstępstw od stanu pożądanego, ocenia się **pozytywnie**.

V. W zakresie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

1. W okresie objętym kontrolą Miasto Olsztyn przeprowadziło 13 postępowań przetargowych o udzielenie zamówienia publicznego z udziałem środków z budżetu państwa.

Szczegółową kontrolą objęto 2 rozstrzygnięte postępowania o największej wartości, p.n.:

- „Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w latach 2014-2015” na kwotę – 995 804,48 zł, w tym z dotacji w 2014 r. wydatkowano 437 236,42 zł.
- „Zaprojektowanie i budowa szkolnego placu zabaw w ramach rządowego programu Radosna Szkoła w szkole Podstawowej Nr 10 im. Władysława Broniewskiego w Olsztynie” na kwotę – 159 984,87 zł, w tym z dotacji wydatkowano 63 850,00 zł.

2. Analizie poddano zgodność przeprowadzonych postępowań z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.).

Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

[Akta kontroli: IX. 1-48, XI. 34-38]

3. W zakresie przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego działalność jednostki ocenia się **pozytywnie**.

VI. W zakresie należności oraz prawidłowości i terminowości pobierania a także przekazywania dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego - § 2350

1. Należności z tytułu realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

1.1. Na dzień 31 grudnia 2014 r. łączny stan należności związanych z realizacją zadań zleconych wynosił **57 560 588,64 zł**, w tym:

- w rozdziale 75011 w § 0690 z tytułu opłat za udostępnienie danych osobowych, o których mowa w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie wysokości opłat za udostępnienie danych ze zbiorów meldunkowych, ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych, zbioru PESEL, ogólnokrajowej ewidencji wydanych i unieważnionych dowodów osobistych oraz sposobu wnoszenia tych opłat (Dz.U. z 2008 r. Nr 207, poz. 1298) – 12 865,00 zł;
- w rozdziale 85203 w § 0830 z tytułu opłat za pobyt w środowiskowych domach Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w przepisach ustawy o pomocy społecznej – 19 229,29 zł;
- w rozdziale 85212 w łącznej wysokości 57 547 723,64 zł, w tym:
 - w § 0980 z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego – 35 116 094,13 zł,
 - w § 0970 z tytułu zwrotu udzielonych zaliczek alimentacyjnych – 9 671 763,03 zł,
 - w § 0920 z tytułu odsetek od funduszu alimentacyjnego – 12 759 866,48 zł,o których mowa w przepisach ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1228 ze zm.);
- w rozdziale 85228 w § 0830 z tytułu opłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w przepisach rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. z 2005 r., Nr 189, poz. 1598 ze zm.) – 25 308,67 zł.

1.2. W trakcie kontroli poddano analizie prawidłowość ustalenia należności w 2014 r. wobec:

- wszystkich podmiotów, które dokonały opłaty za udostępnienie danych osobowych w miesiącu styczniu 2014 r. na łączną kwotę 806,00 zł,
- 10 podmiotów, których dotyczą najwyższe kwoty należności z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego wg stanu na 31 grudnia 2014 r., na łączną kwotę 1 330 199,60 zł (w tym odsetki – 370 363,48 zł).

Ustalenia:

- należności z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych ustalone były na zasadach określonych w art. 44h ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (t.j. Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 993 ze zm.),
- należności z tytułu funduszu alimentacyjnego ustalone były zgodnie z art. 27 ust. 1 i ust. 1a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- na koniec każdego kwartału dokonywano naliczenia i przypisu odsetek od nieterminowych płatności z tytułu funduszu alimentacyjnego, zgodnie z przepisami art. 40 ust. 2 pkt. 3 ustawy o finansach publicznych, w łącznej wysokości 3 984 785,14 zł (stan na 31 grudnia 2014 r.).

2. Należności wymagalne oraz czynności windykacyjne.

2.1. W toku kontroli ustalono, że w 2014 r. stan należności wymagalnych związanych z realizacją zadań zleconych dotyczył rozdziału 85212 i 85228, tj.: zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego, odsetek, udzielonych zaliczek alimentacyjnych i usług specjalistycznych i wynosił:

- na dzień 1 stycznia 2014 r. – 47 466 964,06 zł,
- na dzień 31 grudnia 2014 r. – 56 487 568,14 zł (w tym 102,58 zł z tytułu usług specjalistycznych),

i wzrósł w ciągu roku o kwotę 9 020 604,08 zł.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem, dotyczącym najwyższych zaległości, złożonym przez Panią Elżbietę Skaskiewicz – Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie, wzrost należności wymagalnych w rozdziale 85212 w ciągu 2014 r. wynikał z bezskuteczności egzekucji wobec osób, które nienależnie pobrały świadczenia rodzinne, świadczenia z Funduszu alimentacyjnego oraz dłużników alimentacyjnych oraz niskim poziomem ściągальności powyższych należności od zobowiązanych.

2.2. Szczegółowej kontroli poddano podjęte działania windykacyjne należności stanowiących dochody budżetu państwa wobec 10 największych dłużników alimentacyjnych i stwierdzono, że Miasto Olsztyn w wyniku podejmowanych działań, w zakresie ustalania należności pieniężnych, wypełniła dyspozycję zawartą w art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że jednostki sektora finansów publicznych są obowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny. Miasto Olsztyn wydawało po zakończeniu okresu świadczeniowego decyzję administracyjną w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego otrzymanych przez osobę uprawnioną. Ponadto, w przypadkach gdy nie następował zwrot należności w terminie wyznaczonym w decyzji, wysyłano do dłużników alimentacyjnych upomnienie, a także wystawiano tytuły wykonawcze.

2.3. W okresie kontrolowanym zostały złożone wnioski w sprawie odroczenia, umorzenia bądź rozłożenia na raty należności stanowiących dochody budżetu państwa.

W toku kontroli ustalono, że wpłynęło 8 wniosków o odroczenie terminów płatności oraz 5 wniosków o rozłożenie na raty należności z tytułu udzielonych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wszystkie zostały rozpatrzone pozytywnie.

Ponadto, wpłynęło 31 wniosków o umorzenie należności z tytułu udzielonych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z czego 1 został rozpatrzony pozytywnie na kwotę 3 546,89 zł.

W 2014 r. zgodnie z otrzymanymi 22 aktami zgonu dłużników alimentacyjnych, dokonano wygaszenia należności z tytułu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego, na łączną kwotę 614 526,39 zł.

Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono.

[Akta kontroli: III. 116,120,, VIII. 1-14, XI.38-41]

3. Dochody budżetu państwa związane z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej

3.1. Zaplanowane, decyzją Wojewody Nr FK 11/2014 z dnia 20 lutego 2014 r., dochody budżetu państwa w wysokości **691 888,00 zł** wykonane zostały w łącznej kwocie **709 013,04 zł**, co stanowiło 102,48% planu, w tym:

- w rozdziale 75011 w § 0690 z tytułu opłat za udostępnianie danych osobowych – 12 223,04 zł;
- w rozdziale 85203 w § 0830 z tytułu opłat za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia – 18 267,83 zł;
- w rozdziale 85212 w:
 - § 0920 z tytułu wpłaty naliczonych odsetek od świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego – 151 674,92 zł,
 - § 0970 z tytułu zwrotu udzielonych zaliczek alimentacyjnych – 24 098,93 zł,
 - § 0980 z tytułu zwrotu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego – 482 435,86 zł;
- w rozdziale 85228 w § 0830 z tytułu opłat za usługi specjalistyczne – 20 312,46 zł.

W toku kontroli ustalono, że dochody uzyskiwane w 2014 r. z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych, przekazywane były do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w należnej wysokości i terminach wynikających z obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

[Akta kontroli: III.1, 15-24, 116, 119, X. 15-196, XI. 41-43]

4. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie należności i dochodów budżetu państwa dotyczyły wystawiania przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego po zakończeniu okresu świadczeniowego 2013/2014 (wrzesień 2014 r.), dopiero w miesiącach styczeń – lipiec 2015 r.

Naruszono w tym zakresie przepisy art. 27 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w związku z art. 35 §§ 1, 2 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r., poz. 267), stosownie do których:

- organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki,

- niezwłocznie powinny być załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone (...) w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ,
- załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...).

Zgodnie ze złożonym wyjaśnieniem przez Panią Elżbietę Skaskiewicz – Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie – osoby odpowiedzialnej, przyczyną powyższego było cyt.: „Z uwagi na konieczność wydania w pierwszej kolejności decyzji przyznających świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy, decyzje zwrotowe zostały wydane w terminie późniejszym, jednakże po zakończeniu okresu świadczeniowego jak wskazuje art. 27 ust. 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W wielu sprawach dłużnicy alimentacyjni to osoby, które są nieznane z miejsca pobytu, nie posiadają stałego miejsca zamieszkania. Wobec powyższego w tych sprawach, aby nie stosować fikcji doręczenia korespondencji, należy występować do sądów o ustanowienie przedstawiciela dla osoby nieobecnej. Jednakże sam wniosek do sądu nie jest wystarczający, ponieważ wymagane są załączniki w postaci m.in. informacji z Centralnego Biura Adresowego, Policji, Krajowego Rejestru Karnego odnośnie tych osób. Termin rozpatrzenia sprawy w sądzie (właściwość miejscowa wg ostatniego znanego miejsca pobytu uczestnika postępowania) również jest odległy.”

Skutkowało to ustaleniem ze znacznym opóźnieniem należności stanowiących dochody budżetu państwa.

[Akta kontroli: III. 117, 121, X. 2-3, XI.43]

5. Działalność jednostki w kontrolowanym obszarze, pomimo stwierdzonych ww. odstępstw od stanu pożądanego, ocenia się **pozytywnie**.

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Przyjęta ocena ogólna (ocena pozytywna) wynika z faktu, iż stwierdzone w toku kontroli odstępstwa od stanu pożądanego miały charakter formalny lub ich wielkość nie miała istotnego wpływu na finansowy aspekt kontrolowanych obszarów, tj.:

- niedokonanie korekty planu dochodów i wydatków budżetu jednostki samorządu terytorialnego o kwotę 182,00 zł, nie miało wpływu na wielkość zrealizowanych wydatków i prawidłowość rozliczenia otrzymanej dotacji,
- wykazanie w okresowym sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej błędnej liczby złożonych wniosków, nie miało wpływu na wielkość otrzymanej na ten cel i zrealizowanej dotacji celowej,
- nieprawidłowe klasyfikowanie wydatków w rozdziałach:
 - 85203 stanowiło kwotę 447,10 zł, tj. 0,05% poniesionych wydatków w tym rozdziale,
 - 85305 stanowiło kwotę 200,00 zł, tj. 0,17% poniesionych wydatków w tym rozdziale;
- wystawianie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu otrzymanych przez osobę uprawnioną świadczeń z funduszu alimentacyjnego po

zakończeniu okresu świadczeniowego 2013/2014 (wrzesień 2014 r.), ze znacznym opóźnieniem, nie miało wpływu na wielkość zrealizowanych dochodów.

Jednakże, mając na uwadze powyższe, zalecam podjęcie wszelkich działań w celu wyeliminowania w przyszłości podobnych przypadków, nawet gdy dotyczą one niewielkich kwot środków budżetowych, a w szczególności:

1. Zobowiązanie pracowników Urzędu Miasta do:
 - każdorazowego ujmowania kwot przyznanych dotacji oraz ich zmian:
 - w planie dochodów w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej,
 - w planie wydatków z uwzględnieniem ich przeznaczenia w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej.
 - prawidłowego sporządzania sprawozdań rzeczowo-finansowych z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej.
2. Zobowiązanie pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej do:
 - prawidłowego klasyfikowania wydatków budżetowych, tj.:
 - kosztów zakupu wyposażenia apteczek podręcznych w § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia*,
 - kosztów zakupu książek w § 4240 *Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek*.
 - terminowego wystawiania decyzji administracyjnych dotyczących należności z tytułu świadczeń udzielonych z funduszu alimentacyjnego.
3. Zobowiązanie pracowników Zespołu Żłobków Miejskich do prawidłowego klasyfikowania wydatków budżetowych, tj. kosztów zakupu wyposażenia apteczek podręcznych w § 4210 *Zakup materiałów i wyposażenia*.

Proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie **14 dni** od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

WZ. WOJEWODY
WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO
Grażyna Kluge
VICEWOJEWODA

WYDZIAŁ FINANSÓW I KONTROLI

Wysłano dnia ... 2015.12.03.

Podpis ... *Elżbieta Stupienko*

DYREKTOR
WYDZIAŁU FINANSÓW I KONTROLI
Elżbieta Stupienko

Kotliński